

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Тричленен състав

РЕШЕНИЕ № 7167

от 30.05.2018 г.

по адм. д. № 10107/ 2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на шестнадесети май в състав:

Председател: ДИАНА ДОБРЕВА

Членове: АННА ДИМИТРОВА

ЕМАНОИЛ МИТЕВ

при секретар Н. А. и с участието на прокурора Н. Х. изслуша докладваното от председателя по адм. д. № 10107/2017 г.

Производството е по чл. 185 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. Ц. Х., подадена срещу чл. 15 и чл. 18, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза (Наредбата/НМЕ), приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 23 юни 2017 г. (Обн. ДВ, бр. 51 от 27.06.2017 г.).

В жалбата са изложени твърдения за противоречие на оспорените разпоредби с целта на Закона за здравето (ЗЗ) и с Конституцията на Република България (КРБ) и осъществяване на "пряка намеса на изпълнителната власт в работата на съдебната власт" чрез разпоредбата на чл. 18, ал. 2 от Наредбата. Поддържа се също липса на компетентност, нарушение на материално правни разпоредби и несъответствие с целта на закона, както и нарушения на административнопроизводствените правила при приемане на оспорения подзаконов нормативен акт. Сочи се, че конкретната причина, мотивирала жалбоподателя да оспори процесните разпоредби от НМЕ е, че през периода на разрешен му отпуск за временна нетрудоспособност на два пъти за него е възникнала необходимостта да се яви пред органите на съдебната власт по лични дела. В първия от случаите предвид липсата на отбелязване в болничния лист, че заболяването му не позволява личното му явяване, съдът дал ход на делото и го решил въпреки неговото отсъствие.

О. М. съвет, както и встъпилият по реда на чл. 189, ал. 2 от АПК министър на здравеопазването оспорват жалбата като недопустима поради липса на правен интерес и алтернативно като неоснователна.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение жалбата да се остави без уважение.

По въпроса за процесуалната допустимост на жалбата настоящата инстанция се е произнесла с определение от 02.10.2017 г., в което е приела наличие на правен интерес от оспорването. За да произнесе по същество, съдът съобрази следното:

Наредбата е приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 23 юни 2017 г. (Обн. ДВ, бр. 51 от 27.06.2017 г.). на основание чл. 101, ал. 7 от ЗЗ, съгласно който принципите и критериите на медицинската експертиза, редът за установяване на временна нетрудоспособност, видът и степента на увреждане, степента на трайно намалена работоспособност, потвърждаване на професионална болест, както и условията и редът за извършване на медицинска експертиза по чл. 103, ал. 3 от ЗЗ, се определят с наредба на Министерския съвет. Предвид изрично предвидената законова делегация следва извода, че подзаконовият нормативен акт е издаден от компетентен орган.

Не са допуснати и нарушения на административнопроизводствените правила.

Проектът, докладът на заместник министър-председателя и министър на здравеопазването, становище на дирекция "Модернизация на администрацията" на МС и частичната оценка на въздействието, са публикувани за обществено обсъждане на интернет страницата на МЗ и на Портала за обществени консултации към МС на 06.04.2017 г., като на заинтересованите страни е предоставен 30 дневен срок за обществено обсъждане. Проектът е приет на заседание на МС на 21.06.2017 година. Видно е от приложения по делото Протокол № 9 от 06.06.2017 г., проектът е обсъден на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. Отделно от това справка за отразяване на становищата, получени при общественото обсъждане, е качена на интернет страницата на МЗ на 19.06.2017 година. Констатира се, че докладът съдържа правното основание, причините, които налагат приемането на акта, целите, които се поставят и очакваните резултати. Приложена е и финансова обосновка, проведена е и съгласувателна процедура както вътре в МЗ, така и с други министерства, поради което следва заключение, че са спазени чл. 26, 27 и 28 от ЗНА, както и изискванията на Устройствения правилник на МС и неговата администрация.

Неоснователни са и възраженията на жалбоподателя за противоречие със ЗЗ и КНБ.

Законът за здравето (чл. 101 - чл. 113) очертава основните елементи на правната уредба на медицинската експертиза на работоспособността, докато принципите и критериите, както и редът за нейното извършване са определени в НМЕ. Медицинската експертиза включва експертиза на временна нетрудоспособност, експертиза на трайна нетрудоспособност и степен на увреждане. Самата експертиза е пряко свързана с извършването на редица диагностични процедури, имащи за цел на обективизират здравословното състояние, с което да се определи съществува ли временна или трайна нетрудоспособност, респективно вид и степен на увреждане.

В чл. 15 от НМЕ е посочено, че в зависимост от състоянието на болния в болничния лист се определя един от посочените режими: 1. болничен; 2. санитарно-курортен и 3. домашен, като последният може да бъде: а) на легло - постоянно или за определени часове на деня; б. стаен; в. амбулаторен; г. свободен (само в района на населеното място, където болният прекарва отпуска по болест или с право да отиде в друго населено място в границите на РБ). Втората и третата алинея на чл. 15 вменят в задължение на лекуващия лекар, лекарят по дентална медицина или ЛКК, които издават болничния лист, да се информират за възможностите на болния при провеждане на лечението с цел да се гарантират максимално най-добрите условия за възстановяване на здравето му, както и се предвижда възможността за последващи промени в режима. Тази процедура на извършване на преценка от страна на медицинските органи по чл. 103, ал. 2 от ЗЗ безспорно е изцяло съобразена с целите на този закон, като спазването на режима зависи изцяло от волята и желанието на лицето и не са предвидени никакви административни санкции. Затова твърденията на жалбоподателя за липса на обективни критерии, едностранност и

субективност при липсата на възможност за обжалване на режима от страна на болния, са изцяло несъстоятелни. Съдържанието на оспорената разпоредба на чл. 15 от Наредбата не води и до заключение за нарушаване на конституционното право на свободно придвижване.

Неоснователни са твърденията, че с чл. 18, ал. 2 от НМЕ се осъществява "пряка намеса на изпълнителната власт в работата на съдебната власт". Съгласно разпоредбата при определен домашен амбулаторен или свободен режим осигуреният е длъжен, ако е необходимо, да се яви пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт през периода на разрешения отпуск за временна нетрудоспособност, освен ако представи "Медицинско удостоверение" по образец, утвърден от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието, в което е отбелязано, че заболяването на лицето не позволява явяването му пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт. Първо, установява се, че тази оспорена правна норма от Наредбата преповтаря вече въведено в чл. 101, ал. 3 от ЗЗ изискване. Второ, очевидно е, че с нея не се ограничава правото на гражданите за лична защита по съдебни дела, а напротив, осигурява им се възможност за явяване пред съдебните или пред разследващите органи, а когато това е невъзможно, тези органи са длъжни да се съобразят с факта на временната им нетрудоспособност на лицата, когато тя не им позволява да присъстват лично. Тъй като правораздавателните органи нямат компетентност да преценят кога явяването е невъзможно предвид здравословното състояние на лицето, то медицинските органи безспорно са тези, които следва да удостоверят този факт. Така, освен че се гарантират интересите на болните лица при невъзможност за явяването им поради наличие на пречка по медицински съображения, то същевременно при липса на такава пречка за явяването им по дела, например като свидетели, липсата на съответното удостоверяване защитава и интересите на другите страни.

Поради изложените мотиви не са налице основанията по чл. 146 от АПК за отмяна на чл. 15 и чл. 18, ал. 2 от НМЕ, като жалбата се явява неоснователна и като такава следва да се отхвърли.

При този изход на делото основателно е искането на процесуалния представител на МС за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на сумата 100 лева, за чието заплащане следва да се осъди жалбоподателят.

Водим от горното и на основание чл. 193, ал. 1 от АПК, Върховният административен съд, състав на пето отделение,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Ц. Х., подадена срещу чл. 15 и чл. 18, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза, приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 23 юни 2017 г. (Обн. ДВ, бр. 51 от 27.06.2017 г.).

ОСЪЖДА В. Ц. Х. да заплати на Министерски съвет на Република България сумата 100 (сто) лева разноски.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред петчленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

[Връзка към системата на Върховния административен съд по настоящото решение](#)

Второинстанционно решение:

Решение № 12755 от 22.10.2018 г., постановено от Върховния административен съд, Петчленен състав - II колегия, по адм. д. №

9750/2018 г.

[Връзка към системата на Върховния административен съд](#)